

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

Bp. 285 / 23.06.2022

Biroul permanent al Senatului

L. 160, 382, 23.06.2022
356, 398, 394, 245, 269, 338, 331, 704, 302.

Nr. 7014/2022
21 IUN. 2022

Către: **DOMNUL TIBERIU HORAȚIU GORUN,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 16 iunie 2022

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

- Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:
1. **Proiectul de Lege pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 538/2021, Bp. 171/2022);**
 2. **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim taxi și în regim de închiriere (Bp. 281/2022);**
 3. **Propunerea legislativă pentru completarea art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției (Bp. 256/2022);**
 4. **Propunerea legislativă pentru declararea florei de bujor ca Floare Națională a României (Bp. 343/2022);**
 5. **Propunerea legislativă pentru încurajarea unui stil de viață activ și sănătos prin modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 296/2022);**
 6. **Propunerea legislativă privind implementarea Programului Național "Casa noastră" (Bp. 128/2022, Plx. 314/2022);**
 7. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe (Bp. 155/2022);**
 8. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică aprobată prin Legea nr. 11/2022 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 25 din 7 ianuarie 2022 (Bp. 325/2022);**
 9. **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 95/2006, privind reforma în domeniul sănătății, republicată, în Monitorul Oficial al României, nr. 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare și pentru modificarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 114 din 28 decembrie 2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din data de 29 decembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 232/2022);**
 10. **Propunerea legislativă privind modificarea Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor (Bp. 225/2022);**
 11. **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 630/2020, L. 704/2020);**

L 302/2022. Propunerea legislativă pentru clarificarea accesului la informațiile de interes public prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public (Bp. 185/2022).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

245 / 23.06.2022

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind implementarea Programului Național "Casa noastră"*, inițiată de doamna senator AUR Rodica Boancă și un grup de parlamentari AUR (Bp. 128/2022, Plx.314/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare înființarea Programului Național "*Casa noastră*", conform căruia statul, prin Ministerul Finanțelor, acordă beneficiarilor, persoane fizice care îndeplinesc anumite condiții, un împrumut în valoare de 150.000 lei, fără dobândă, prin încheierea unui contract de împrumut, în vederea achiziționării sau construirii unei locuințe.

Totodată, inițiativa legislativă prevede acordarea unei reduceri a sumei datorate în baza contractului de împrumut în cuantum de 50.000 lei pentru fiecare copil născut sau adoptat pe parcursul derulării contractului.

II. Observații

1. Precizăm că, la nivelul Ministerului Finanțelor, se derulează programul guvernamental „*Prima/Noua casă*”, program cu caracter social destinat achiziției de locuințe, prin accesarea de către beneficiari de credite cu garanția statului în condițiile unei rate de dobândă avantajoasă (rata dobânzii IRCC plus o marjă de maximum 2,00% pe an) și a unui avans de minimum 5% din prețul de achiziție pentru toate categoriile de locuințe (noi sau vechi), pentru o valoare a finanțării de 70.000 euro.

2. Raportat la obiectul de reglementare al prezentei inițiative legislative, observăm că se preconizează ca statul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, să acorde beneficiarilor un împrumut fără dobândă. Referitor la sursa de finanțare pentru acest împrumut, art. 4 alin.(3) din propunere prevede că aceasta o reprezintă bugetul de stat și alte surse externe de finanțare care vor fi stabilite prin normele de punere în aplicare.

Astfel, deși se precizează că se preconizează acordarea unui sprijin, acesta este acordat sub forma unui împrumut. Din această perspectivă, observăm că această modalitate de acordare a sprijinului ar putea interfera cu obiectul de activitate al unor operatori economici care au ca activitate principală cea de acordare de contracte de credit pentru consumatori privind cumpărarea unor bunuri imobile. Prin urmare, prezenta intervenție legislativă ar putea avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe acest segment de piață¹. Or, jurisprudența Curții Constituționale a statuat următoarele:

„În scopul creării unui mediu concurențial și a unei piețe interne competitive, principii de altfel prevăzute și de Constituția din 1991, și având în vedere evoluțiile climatului economic din România, în anul 2003, odată cu revizuirea Constituției, s-a simțit nevoia garantării la nivel constituțional a principiului libertății economice care, împreună cu libera inițiativă, constituie fundamentul economiei de piață. Acest drept fundamental este reglementat de art. 45 din Constituție, care coroborat cu art. 135 din Legea fundamentală statuează că economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență. De asemenea, statul este obligat să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție.

Curtea constată că, în considerarea specificului economiei de piață, statul nu mai este deținătorul exclusiv al tuturor pârghiilor economice, rolul său fiind limitat la crearea cadrului general, economic, social și politic, necesar pentru derularea activității operatorilor economici, ceea ce implică adoptarea unor reglementări restrictive, dar în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor, reglementări care nu pot afecta substanța drepturilor² (...)

Conceptul economiei de piață este un concept viu, evolutiv, astfel încât Curtea nu îl poate interpreta ca pe unul cu conținut fix, imuabil, ci având în

¹ În acest sens, art. 2 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996 prevede că „Dispozițiile prezentei legi se aplică actelor și faptelor care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, săvârșite de: (...) b) autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin reglementările adoptate, intervin în operațiuni de piață, influențând direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sunt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major”.

² În acest sens, a se vedea Decizia nr. 15 din 22 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 10 februarie 2004.

vedere situația socioeconomică a statului. Statul, în virtutea obligației sale constituționale prevăzută de art. 135 din Legea fundamentală, trebuie să manifeste o atitudine flexibilă în stimularea operatorilor economici în promovarea progresului, în libertatea de a întreprinde și de a crește eficiența și de a acorda posibilitatea cumpărătorilor de a alege într-o piață liberă, care să exprime modalitățile de orientare a acțiunii umane spre satisfacerea sistemului de nevoi, iar, pe de altă parte, operatorii economici trebuie să întreprindă fapte de comerț pentru care au fost autorizați, cu respectarea normelor legale privind comercializarea, igiena, păstrarea calității și concurenței loiale”³.

Referitor la relația dintre stat și economie, arătăm că, în principiu, constituțiile moderne⁴ care consacră rolul esențial al liberei concurențe în structura unei economii de piață, permit trei tipuri de acțiuni a statului în raport de economia:

i) cea în care statul acționează în exercitarea puterii publice, ca autoritate de reglementare a pieței, având ca obiect stabilirea regulilor și monitorizarea bunei funcționări a acesteia, inclusiv prin aplicarea de sancțiuni pentru încălcarea regulilor aplicabile (statul reglementator);

ii) cea în care statul acționează în cadrul pieței, conform regulilor acesteia, prin entități pe care le înființează în vederea realizării de activități economice, fie în vederea asigurării unor servicii publice, fie în vederea exploatarea unor resurse sau alte bunuri aflate în proprietatea sa, în scopul obținerii de venituri (statul operator economic ce acționează prin intermediul întreprinderilor publice);

iii) cea în care statul acționează în calitate de partener contractual al operatorilor economici, fie ca dobânditor cu titlu oneros de bunuri, lucruri și servicii, fie ca partener al operatorilor economici, în scopuri ținând de interesul public, prin sprijinirea activității acestora prin mijloace de tipul ajutorului de stat sau alte modalități similare (statul partener contractual al pieței).

Prin urmare, deși este permisă acțiunea statului în cadrul unei economii de piață în care trebuie respectat *principiul libertății concurenței*, aceasta trebuie realizată în acord cu anumite condiții.

Astfel, în lipsa unei clarificări cu privire la modalitatea în care intervine statul și ce impact asupra pieței ar putea avea o astfel de măsură se pot crea premisele unor vicii de neconstituționalitate în raport de art.135 din *Constituție*.

³ Decizia nr. 498/2012, pg. 5. În acest sens și Decizia nr. 272/2012.

⁴ *Constituția României*, Comentariu pe articole, Ed. 2, Ed. C.H. Beck 2019, Coordonatori I. Muraru, E.S. Tănăsescu, S. Gherghina pg. 1177.

3. Prezenta inițiativă legislativă stabilește condiții referitoare la acordarea împrumutului, cu toate acestea prevede la art. 1 alin. (3), art. 3 alin.(3) și art. 4 alin. (3) că anumite elemente cum ar fi, spre exemplu, plafonul anual al sprijinului financiar și sursele de finanțare externe vor fi stabilite prin normele de punere în aplicare a prezentei legi, fără a furniza date pentru a seta cadrul ce urmează a fi detaliat prin aceste norme care ar urma să asigure executarea dispozițiilor reglementate. Din această perspectivă arătăm că s-ar putea pune în discuție atingerea *principiului ierarhiei actelor normative*⁵.

Așadar, norma de nivel primar ar trebui să conțină elementele principale ce urmează a fi detaliate prin actele de punere în aplicare. Arătăm, în acest sens, că este necesar ca nivelul primar al legislației să asigure claritate și precizie astfel încât drepturile subiectelor asupra cărora se vor aplica normele să fie garantate, legislația de nivel secundar trebuie să asigure cadrul pentru a organiza executarea legilor, iar normele de nivel terțiar trebuie să prevadă doar completările tehnice necesare care ar încărca inutil un text la nivel de lege sau la nivel de hotărâre de Guvern.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIME-MINISTRU

Domnului senator **Florin-Vasile CÎȚU**

Președintele Senatului

⁵ Art. 4 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000* prevede că „Actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă”.